

נוהל סקר מקדים לצורך קביעת תכנית ניטור תעסוקתי			משרד הכלכלה מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית
תאריך: 29/07/2015	בתוקף מיום: 01/08/2015	מהדורה: ג	
עמוד 1 מתוך 2			

1. רקע

נוהל זה הוא חלק מסדרת נהלים הבאה להסדיר את תהליך ביצוע בדיקות תעסוקתיות סביבתיות. הסקר המקדים מתאים לדרישות תקן ישראלי 4351- "איכות אויר במקומות עבודה – קיום מנחים להערכת חשיפה נשימתית לחומרים כימיים", סעיף 5- הערכת חשיפה תעסוקתית.

2. חובת ביצוע סקר מקדים

לא יבוצע במקום עבודה ניטור סביבתי תעסוקתי, כנדרש בתקנות הבטיחות בעבודה, אלא אם נערך, קודם לניטור, סקר מקדים לצורך קביעת תכנית ניטור תעסוקתי.

3. מטרת הסקר המקדים והנהל

הסקר המקדים נועד להכיר את מקום העבודה לשם הערכת החשיפה של עובדים לגורמים מזיקים. על בסיס ממצאי הסקר המקדים, ככל שנדרש, תוכן תכנית לניטור לפיה יבוצע ניטור סביבתי תעסוקתי. מטרת נוהל זה היא לקבוע את אופן ביצוע הסקר המקדים, ולהביא לאחידות בין מבצעי הסקר לגבי אופן ביצוע הסקר ואופן התייעוד.

4. מבצע הסקר

בהתאם לתקנות ניטור, ראשי לבצע סקר מקדים רק מי שהוא בעל תעודה תקפה של בודק מוסמך לבדיקות תעסוקתיות סביבתיות מאת מפקח העבודה הראשי.

5. שיטה

הסקר המקדים יתבצע על ידי מיפוי שיטתי של מקום העבודה ויכלול אפיון סביבת העבודה באמצעות תצפיות ואיסוף מידע איכותי וכמותי בעמדות העבודה ובחללי העבודה. לשם איסוף המידע יסתייע הבודק בשיחות עם מנהלים ועובדים במקום, יעיין בגיליונות הבטיחות של חומרים, בסקרים וניטורים קודמים וידלה מהם כל מידע רלוונטי.

6. מבנה הסקר ומרכיביו

הסקר יכלול לפחות את המרכיבים הבאים:

6.1. לימוד והכרת התהליכים הטכנולוגיים ותהליכי העבודה

לימוד התהליך יכלול תרשים זרימה של התהליך, מיקום הגורמים המזיקים בתהליך, סימון אזורי ומוקדי פיזור הגורם המזיק לסביבה, מאפייני התהליך ותנאיו המשפיעים על העובד ועל חשיפתו לגורם המזיק כגון דרגת אוטומציה או בקרה מרחוק, מעורבות ידנית של העובד, משך התהליך ותדירותו, תהליך סגור או פתוח, תהליך חם או קר, עבודה רצופה או מנתית ועוד.

6.2. לימוד והכרת סביבת העבודה

הכרת סביבת העבודה תספק מידע על:

חלל העבודה והתנאים האקלימיים והמיקרואקלימיים שלו.

חשיפה עקיפה וחשיפת רקע הנובעות ממקורות חשיפה בסביבות שכנות.

מוקדי זיהום משני, הקשורים בתהליך העבודה העיקרי, וביניהם מוקדי זיהום כתוצאה משינוע, אחסון, ניקוי, שטיפה, תחזוקה ופינוי פסולת.

6.3. זיהוי גורמי חשיפה כימיים והערכה איכותית של החשיפה

הזיהוי יקיף חומרי גלם, תוצרי ביניים, מוצרים סופיים ותוצרי לוואי.

המידע על כל חומר יאסף מגיליון הבטיחות (MSDS) של החומר ומקורות מידע נוספים.

6.4. זיהוי גורמי חשיפה פיסיקליים והכרתם

נוהל סקר מקדים לצורך קביעת תכנית ניטור תעסוקתי			משרד הכלכלה מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית
תאריך: 29/07/2015	בתוקף מיום: 01/08/2015	מהדורה: ג	
עמוד 2 מתוך 2			

6.5. זיהוי גורמי חשיפה ביולוגיים והכרתם.

6.6. הכרת אופי הפעילות של העובדים, שיטות ודפוסי עבודה

הכרה זו תספק מידע על מספר העובדים, חלוקתם לקבוצות בעלות חשיפה דומה לפי מאפייני העיסוק (SEG), שיטת העבודה (ידנית, אוטומטית), עבודה במשמרות, גיהות אישית.

6.7. סקירת אמצעי הבקרה

הסקירה תכלול אמצעים לבקרת מקור החשיפה ו/או הסביבה (תחליפים, בידוד ואוטומציה, בקרה מרחוק, אורור מקומי, תחזוקה), אמצעים לבקרה ניהולית (ניטור סביבתי וביולוגי, ניטור רפואי, קיצור זמן חשיפה).

6.8. אמצעים להגנה אישית (נשימה, כלל הגוף, שמיעה).

6.9. מסקנות והמלצות.

7. תוקף הסקר

הסקר המקדים יהיה תקף למשך שנתיים לכל היותר, אולם, סמוך למועד הניטור, יש לוודא, שבמקום העבודה לא חלו שינויים העלולים להשפיע על רמת החשיפה של העובדים.

לפני ביצוע ניטור יש לוודא שהסקר יישאר תקף לכל תוקף הניטור.

סייגים:

- באתרי פירוק אסבסט (אסבסט צמנט ואסבסט פריך כאחד) בהם עובדים חשופים לסיבי אסבסט בלבד, יש להיצמד לתנאי ההיתר שאושרו על ידי המשרד להגנת הסביבה.

- מינהל הבטיחות יקבל תוצאות בדיקות סביבתיות שבוצעו על בסיס סקר מקדים שתוקפו מעל שנתיים ולא מעבר ל-4 שנים רק במקומות העבודה בהם יש פחות מ-6 עובדי יצור ובתנאי שבמקום העבודה לא חלו שינויים בתהליכי העבודה מיום הסקר המקדים האחרון.

8. תיעוד ושליחת דוחות

הסקר המקדים יתועד וישמר 50 שנים במעבדה המוסמכת. תוצאות הסקר יועברו בו זמנית אל מזמין הסקר המקדים ולמעבדה הארצית לגהות התעסוקתית, בפורמט שנקבע על ידי מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית לכתובת אלקטרונית

.rimmacmolsa@yahoo.com